

Có con sáo sậu

Truyện ngắn của Ma Văn Kháng

Đã đẹp lại duyên dáng, lại cực kỳ thính nhạy, ấy là bà chị gái tên Liêm của tôi. “Mày xem thế này có dở hơi không - Để xốt cả nước uống từ cái cốc nhỏ ra cầm, chị Liêm tôi kể: Sáng nay tao đi mua dép. Vừa vào đến cửa hàng, con bé bán dép đã đứng lên đơn đả, rồi xán đến, rờ vai, cầm tay, rồi nức lên từng hồi: Chị ơi, chị bao nhiêu tuổi rồi, chị ở đâu, sau chị đẹp thế! Yên trí, rồi tao sẽ mua. Tao nói ngụ ý rằng: Mày không phải nịnh! Thế nhưng con bé cứ dính lấy tao như keo con voi, rồi ngất ngư như bị tao bắt mất hồn. Rồi khi tao chọn một đôi vừa ý, thì hớn hờ gói buộc, ấn vào tay, hỏi giá thì nhất quyết: Em quý chị, em biểu chị mà!”.

Đó là một trong không ít chuyện mà chị Liêm tôi thường gặp và kể lại cho tôi nghe.

Chị Liêm tôi đẹp. Đẹp đến mức đàn bà con gái cũng si mê. Đẹp đến mức có một gã đàn ông ở đâu lạc đến ngõ này, vừa nhìn thấy chị tôi đã đỡ đỡ như người bị thôi miên, quên cả thờ. Đẹp mê hồn. Đẹp đến mức gây ra sức ám thị. Đến mức đàn ông trong ngõ nhỏ nhà tôi dành thì giờ cho giấc mơ về chị có lẽ còn nhiều hơn cả ăn uống, ngủ nghỉ.

Mặt hình trái đào. Lông mày như hai cánh nhạn. Nhãn cầu sáng bóng. Ngực nở. Eo thon. Hoàn hảo đến từng milimét. Thân hình như chứa đựng ngọc ngà, hồng hào sung túc. Tiếng nói đầm ấm, thanh trong. Ngôn ngữ biến hoá linh hoạt. Dáng đi như bay. Phong tư vô cùng lộng lẫy cao quý. Hỏi trong ngõ này từ người già đến em nhỏ, có ai mà không muốn làm thân với chị tôi? Được chị hỏi một câu, được ánh mắt chị âu yếm vờn vờ, đàn ông có anh sung sướng đến nín thở. Còn các bà hàng quả ngồi ở đầu ngõ, được chị chiêu cổ tới, nghĩa là được chị tôi ăn mở hàng thì nhà hàng ấy cứ như được hưởng phúc lộc cả một ngày dài. Ấy thế! Hàng bún ốc đang vắng tanh, vắng ngắt, nhưng chị Liêm tôi vừa kéo cái ghế ngồi xuống cạnh nồi canh riêu, lập tức người lớn, trẻ con ở đâu ùn ùn kéo tới ngồi quanh, đến mức nhà hàng bốc bún bán không kịp. Chị tôi là thanh nam châm tạo ra từ trường!

Thành ra, mỗi sáng khi chị tôi đeo cái ví đi đến cơ quan bưu điện là nơi chị tôi giữ chân nhân viên hành chính xoàng xĩnh là lúc cái ngõ hàng quả nổi khúc nhạc mời chào ỉ om. Hàng bún ốc. Hàng bún bung. Hàng bánh cuốn. Hàng phở. Hàng xôi chè. Hàng bánh bao. Bao nhiêu hàng quán là bấy nhiêu lời mời chào inh ỏi, thịnh tình. Chà! Bụng đâu mà ăn cho hết từng ấy hàng quả. Được lòng đất thì mất lòng đồ. Vậy thì thế này em ơi, em sờ tay vào hàng bác, là bác được khước rồi đấy, em à. Đến thế tưởng là cùng mà cũng chưa hết. Sau tết ta, ngày mai mở cửa hàng, đêm hôm nay còn có chủ hàng tìm đến chị tôi, dúm tiền cho chị tôi, để sớm mai chị tôi ra mua mở hàng hộ, cho họ lấy may mắn cả năm trời.

Chị Liêm tôi đem cái may mắn, cái tốt lành ban tặng cho đời sống hôm nay. Chị Liêm tôi là cái đẹp siêu thường, cái đẹp tuyệt sắc. Tuy nhiên, như ta thấy đấy, ở đời mọi thứ đều mong manh trong giới hạn, quá trung hậu thì thành hôn ngu, quá nhu mì thì thành nhu nhược, vượt ra khỏi đường mức thông lệ, thường khi con người lại tạo ra một bản chất khác với cái nó đang có. Và chẳng, đàn bà đẹp thường vậy, chị Liêm tôi đẹp nhưng tinh quái và đành hanh vô cùng.

Có một ả nọ dòng thường gánh rau đến bán trong ngõ. Hôm ấy ả bán xu hào. Ngã giá sáu trăm đồng một củ. Nhưng móc túi chỉ còn tờ giấy năm trăm, chị tôi đưa ả nọ và hẹn ngày mai trả nốt. ả nọ không nghe. Thương lượng một hồi, ả nọ vẫn khăng khăng. Thế là chị Liêm tôi chu chéo âm ỉ lên, mắng ả nọ là đồ chắc lép, rồi cao rao yêu cầu bà con trong ngõ từ nay không mua rau của ả này. Lời yêu cầu hoá thành mệnh lệnh. ả nọ từ đó cấm có dám vác mặt đến ngõ này.

Hôm ấy tôi đi làm về đã thấy chị đang đôi co với người phụ nữ đi thu tiền nước.

- Tôi hỏi chị, yêu cầu chị trả lời đây- Chị tôi dần – Nhà tôi chỉ có tôi và em tôi, hai người có làm sao tháng này vọt lên những một trăm năm mươi ngàn đồng tiền nước là thế nào?

Chị chàng nhà máy nước có khuôn mặt nùng nục và thân hình đồ lực sĩ, trông đã thấy là kẻ quen thói lấy thịt đè người. Lừ lừ cặp mắt rắn, chị chàng đáp rằng, tôi biết đâu đấy, hoá đơn thế thì tôi thu thế.

- Vô lý, thế thì chị cũng phải biết chứ- Chị tôi rành rẽ - Một mét khối nước là một ngàn năm trăm đồng. Một khối là một nghìn lít, tương đương với hai mươi nhăm gánh. Tính thế hoá ra tôi và con em tôi một ngày dùng tới ba khối nước, tức là bảy mươi nhăm gánh. Ôi trời, từng ấy nước đổ đi cũng không có sức!

- Thế tôi hỏi, chị có chịu nộp tiền nước không?

- Tôi không nộp.

- Tôi hỏi lại một lần nữa: chị có chịu nộp tiền nước không?

- Tôi không nộp. Tôi phải gặp ông giám đốc nhà máy nước của chị đã.

- Nay, đừng có cậy mình đẹp mà dờ dỏng ngang ngược với con này là không xong đâu.

- Chị đánh tôi chắc?

- Đi với bụi mặt áo cà sa. Đi với ma...

Chị chàng nhà máy nước đỏ rừ mặt uất tức, nhe răng, xắn tay áo. Có lẽ chị chàng định chơi bài vũ lực. Chị tôi lập tức cũng xắn quần, tuốt ống tay áo, măm môi măm lợi:

- Để tao cời đồng hồ rồi tao nói chuyện với mày. Đẹp xấu thì can gì mà mày đưa ra để riều tao, hả?

- A, con tiên sư này, bà không ngờ mày đẹp mà quái tởm thế!

- Tao quái tởm để dạy mày bài học lễ độ.

Hàng xóm xô lại can, kéo hai người ra hai phía. Cuộc chiến mới chỉ bắt đầu, nhưng tóc chị Liên tôi đã rối bù và má chị chàng nọ đã có vết móng tay cào.

- Bà mà không nể mặt bà con trong ngõ thì mặt mày hôm nay là mặt quỷ, con ạ.

- Bà mà không vương cái đồng hồ này thì hôm nay mày thành bã, con ạ.

Chị chàng nọ nhổ bọt phì phịt, hùng hổ. Chị tôi vừa đeo lại đồng hồ vừa nghiêng răng. Đàn bà đã xô xát là cào mặt, rút tóc nhau. Và sau cuộc đấu lực tức chiến thế nào cũng là cuộc khẩu chiến trường kỳ. Khẩu chiến là sở trường của đàn bà. Đánh là vậy, nhưng thật không ngờ chị tôi lại tỏ ra xuất sắc trong sở trường giới tính này. Đáp trả lời lẽ chua cay tợn tợn của chị chàng nhà máy nước, chị tôi cũng ngoa ngoắt, ác độc không kém. Bên tám lạng, bên nửa cân. Móc máy cao tăng tổ khảo nhau chán chê thì rửa sả đến kiếp phận của nhau. Riêng về chị chàng nọ thì sau khi gọi chị tôi là yêu tinh thần nữ rồi văng vào mặt chị tôi đủ các món dơ bẩn ở cõi đời, liền nhảy chồm chồm và xía vào mặt chị tôi, rằng chị tôi là con đàn bà vô phúc, rồi có chó nó rước đi làm vợ, rằng chị tôi suốt đời cô quả cho mà xem!

Độc địa đến thế là cùng! Cứ tưởng chị chàng kia thế nào cũng bị đáp trả bằng lời nguyên rửa đích đáng. Nào ngờ chị tôi lại chống tay lên háng, ngửa khuôn mặt trái đào đỏ hồng, bật cười ha ha:

- Nay, có 1. thì khắc có chồng. Có con sáo sậu thì có lòng son son. Rồi tao sẽ gửi thiệp mời rước mày đến ăn cưới tao nhé!

Và xung quanh cùng lúc mọi người cùng à à bật cười theo.

Mồm chị chàng nhà máy nước thiêng thật! Đẹp đẽ, duyên dáng thông minh, làm si mê bao đàn ông, đàn bà mà hoá ra chị Liêm tôi cao số. Qua tuổi ba mươi chị tôi vẫn chưa lấy chồng. Nhưng mà chả lẽ chị chàng nọ là con mù phù thủy tiên tri? Hay cái đẹp là tài sản chung, là cái vụ vật của vạn kiếp, nên ông trời nhất quyết không cho nó thuộc về sở hữu của một riêng ai? Hay vì tạo hoá đã cho chị quá nhiều rồi và bây giờ phải bớt xén cái phần chị được hưởng đi, để đảm bảo lẽ công bằng? Hay số phận chị không phải từ ngoài đưa đến mà từ bên trong chị, từ bản nhiên chị bước ra? Chị đẹp nhưng đão đề quá. Chị sinh ra cho sự tốt cùng. Cái gì chị cũng đòi hỏi đến nơi đến chốn, cũng yêu sách nó ở mức tuyệt đối hoàn mỹ. Mà con người thì nói chung họ chỉ thích sự ôn hoà vừa phải. Hay chính là ước nguyện của lũ đàn ông si tình ở trong ngõ này đã biến thành một năng lượng vật chất có sức ngăn cản liên tục gây chướng ngại? “Cô Liêm mà đi lấy chồng thì ngõ này buồn đến chết mất thôi!”. Ngõ có bao nhiêu đàn ông thì tôi chắc có bấy nhiêu kẻ nói câu ấy trong cõi lòng thâm kín của mình.

Nhưng mà, cuối cùng thì sự sống tự nhiên vẫn thể hiện tính quy luật không thể cưỡng lại của nó. Sự

sống tự nhiên là đàn ông đàn bà phải sống ghép đôi, phải tham gia vào vòng sinh hoá. Sự sống tự nhiên thắng tất cả các lý do nhân tạo, từ lời nguyên của chị chàng nhà máy nước ước tới ước vọng của đám đàn ông. Sự sống tự nhiên là chị Liêm tôi đi lấy chồng.

Năm ba mươi bảy tuổi chị Liêm tôi mới lấy chồng. Ba mươi bảy tuổi chị tôi là con sáo sậu đã có lòng son son. Ba mươi bảy tuổi tức là cách cái buổi xô xát với chị chàng nhà máy nước nọ đã bốn năm trời, nên chị tôi đã khuây quên lời hẹn gửi thiệp mời. Còn nếu có nhớ thì chị tôi cũng chẳng mời. Mà nếu có nhớ thì chị tôi cũng chẳng gửi. Vì có thiệp đâu mà gửi.

Ấy thế, thiệp mời không có là vì chị Liêm chủ trương không cưới hỏi, chưa đăng ký vội. Vì sao? vì vẫn là xinh đẹp đấy, nhưng chị Liêm tôi đã quá thì lỡ lứa. Còn người kia là một ông già đã sáu mươi, nhưng còn tráng kiện vì còn là trọng tài bóng đá và nghe nói có cả bạc tỷ trong tay.

Hai người được một bà nạ dòng môi giới. Gặp nhau rồi thoả thuận các điều kiện. Chị Liêm tôi bảo: “Chậm thì chậm cả đời rồi, để gần gũi nhau đầm bữa nửa tháng rồi mới chính thức cưới hỏi cũng có chậm thêm là bao”. Đàn bà đẹp thường hay vớ phải người đàn ông không xứng làm chồng. Đã thế cuộc ghép đôi lại có mang về mạo hiểm, đùa bỡn gây cho tôi bao lo ngại. Bố mẹ tôi không đồng ý. Tôi can ngăn. Nhưng chị tôi gạt đi và thấy tôi một mực phản đối, chị tôi liền nổi cơn giận dữ: “Tao cũng mót lấy chồng lắm chứ mày tưởng!”. Tôi câm lặng và phập phồng lo sợ. Vì không phập phồng làm sao được.

Nỗi lo của tôi đã thành sự thật!.

Mới đến ở nhà ông trọng tài bóng đá tuổi sáu mươi mà giàu có được hai hôm, chị Liêm tôi đã xồng xộc trở về, và cái ngõ lập tức xôn xao cả lên: Cô Liêm bỏ chồng rồi, con chim sáo sậu phá lòng bay về tổ cũ rồi!

- Có chuyện gì thế chị?

- Trước hết mày cứ yên tâm đi. Lão ấy chưa hề được động đến người tao đâu!

- Nhưng mà.

- Nhưng mà cái con khỉ. Nhà lão treo toàn ảnh đàn bà cởi truồng. Lại có cả con đầm bằng cao su. Lão chuyên nghề dụ dỗ đàn bà con gái nhẹ dạ chụp ảnh thoả thân. Trọng tài bóng đá cóc khờ gì đâu, quân lừa bịp!

- Thế sao.

- Tao hỏi thử một câu: thế cái vòng cung trắng thước gôn là gì? Cũng ú ớ không trả lời được. Trọng tài gì! Nó là thằng buôn bất động sản. Nó khoe: Anh vừa trúng quả. Một căn nhà vừa mua một trăm năm mươi triệu, hôm kia có thằng Hải quan đến trả một trăm tám mươi triệu. Hôm qua có thằng Thuế vụ đến mua hai trăm triệu. Còn hôm nay, một thằng làm nghề tự do đem hai trăm bốn mươi triệu đến, đòi mua bằng được để cho một con bò nhí. Chỉ mấy ngày mà lão vớ được chín mươi triệu. Khiếp quá!

- Chị buồn cười thật đấy.

- Buồn cười cái gì?

- Thuận mua vừa bán thì có gì là xấu!

- Nhưng mà lão bần xỉn ki bo không chịu được. Đưa tiền cho con ôsin đi chợ về, bắt nó trả lại từng tờ hai trăm một. Lão có một bà chị gần như con ăn mày, thế mà đến xin lão cũng không thí cho một xu.

- Đứng ngoài mà suy xét thì chắc gì đã đúng. Mà bà ơi, lấy ai cột nhất người ta yêu quý mình là được. Vả lại, bây giờ.

- Bây giờ tao đã già rồi chứ gì?

Bị vặc lại mặt đỏ bừng, tôi ngắc ngứ:

- Già thì chưa, nhưng trẻ thì cũng không còn trẻ nữa. Mà ông ta trông cũng đang hoàng như ai đấy chứ. Một vừa hai phải thôi. Cái gì cũng đòi hỏi tuyệt đối là thế nào!

- Tao không đi tìm cái mẽ bề ngoài. Tao đi tìm người tao xúc động, người tao ngưỡng mộ tuyệt đối.

Tao đi tìm nó suốt đời đây.

Không ngờ được, vừa dứt lời, bà chị xinh đẹp đã ôm mặt ngồi sụp xuống đất bật khóc nức nở và hờ trời, rằng tôi thật độc ác, tôi chỉ muốn đẩy bà đi lấy chồng cho nhẹ nợ, thế gian này sao mà chật hẹp thế, kiếm tìm suốt mấy chục năm rồi chẳng được một thằng đàn ông ra hồn người.

Không thể ngờ lúc ấy nghe thấy ồn ã ở nhà tôi, bà con hàng xóm kéo đến, thoáng cái đã chật ních căn buồng ngoài. “A! Cô Liêm đã về. Lâu lắm mới được thấy cô đây”. Hoan hỉ không kém các ông là các bà hàng quà. Các bà cười khanh khách: “Em ơi! mày đi lấy chồng làm hàng chị ế xưng ế xỉa ra rồi đây này”. Trong sàu thương, chị Liêm tôi đẹp hơn bao giờ, đẹp đến mức siêu thường, tuyệt hảo.

Theo TBKTVN